TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2023/921

2023 m. gegužės 4 d.

dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 41 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/509 ([1]) nustatyta Europos taikos priemonė (ETP), pagal kurią valstybės narės finansuoja Sąjungos veiksmus pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką, kad būtų išsaugota taika, užkirstas kelias konfliktams ir sustiprintas tarptautinis saugumas vadovaujantis Sutarties 21 straipsnio 2 dalies c punktu. Visų pirma pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 1 straipsnio 2 dalį ETP turi būti naudojama finansuoti paramos priemones, pavyzdžiui, veiksmus siekiant stiprinti trečiųjų valstybių ir regioninių bei tarptautinių organizacijų pajėgumus, susijusius su kariniais ir gynybos reikalais;

(2) 2016 m. Visuotinėje Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje yra nustatyti saugumo ir gynybos stiprinimo, investavimo į valstybių, esančių į rytus nuo Sąjungos, ir jų visuomenių atsparumą, integruoto požiūrio į konfliktus ir krizes plėtojimo, bendradarbiaujamosios regioninės tvarkos propagavimo bei rėmimo ir pasaulinio valdymo, grindžiamo tarptautine teise, stiprinimo, įskaitant tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės laikymąsi, tikslai;

(3) 2022 m. kovo 21 d. Sąjunga patvirtino Strateginį kelrodį, siekdama tapti stipresne ir pajėgesne saugumo užtikrintoja, be kita ko, dažniau naudojant ETP partnerių gynybos pajėgumams remti;

(4) Sąjunga yra įsipareigojusi palaikyti glaudžius santykius remiant stiprią, nepriklausomą ir klestinčią Moldovos Respubliką, kurie grindžiami Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimu ([2]) (toliau – Asociacijos susitarimas), įskaitant išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę, ir yra įsipareigojusi skatinti politinę asociaciją ir ekonominę integraciją, kartu tvirtai remdama Moldovos Respublikos suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Pagal Asociacijos susitarimo 5 straipsnį Sąjunga ir Moldovos Respublika turi intensyvinti dialogą ir bendradarbiavimą ir skatinti laipsnišką konvergenciją užsienio ir saugumo politikos srityje, įskaitant bendrą saugumo ir gynybos politiką (BSGP), ir visų pirma turi spręsti konfliktų prevencijos, taikaus konfliktų sprendimo ir krizių valdymo, regioninio stabilumo, nusiginklavimo, ginklų neplatinimo, kontrolės bei eksporto kontrolės klausimus;

(5) Sąjunga pripažįsta svarbų Moldovos Respublikos indėlį į Sąjungos BSGP, įskaitant nuolatinį Moldovos Respublikos indėlį į Europos Sąjungos mokymo misiją Malio Respublikoje;

(6) šis sprendimas grindžiamas Tarybos sprendimais (BUSP) 2021/2136 ([3]) ir (BUSP) 2022/1093 ([4]), susijusiais su Sąjungos tęstiniu įsipareigojimu remti Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų pajėgumų stiprinimą prioritetinėse poreikių srityse;

([1]) 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 (OL L 102, 2021 3 24, p. 14).

([2]) OL L 260, 2014 8 30, p. 4.

([3]) 2021 m. gruodžio 2 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/2136 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 432, 2021 12 3, p. 63).

([4]) 2022 m. birželio 30 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2022/1093 dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms remti (OL L 176, 2022 7 1, p. 22).

(7) 2023 m. vasario 6 d. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) gavo Moldovos Respublikos prašymą Sąjungos vardu padėti Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms įsigyti pagrindinę įrangą, kad būtų sustiprinti jos stebėjimo iš oro, judumo, logistikos, vadovavimo bei valdymo ir kibernetinės gynybos dalinių pajėgumai;

(8) paramos priemonės turi būti įgyvendinamos atsižvelgiant į Sprendime (BUSP) 2021/509 išdėstytus principus ir reikalavimus, visų pirma laikantis Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP ([5]), ir vadovaujantis pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis;

(9) Taryba dar kartą patvirtina esanti pasiryžusi saugoti, propaguoti ir užtikrinti žmogaus teises, pagrindines laisves ir demokratinius principus ir stiprinti teisinę valstybę bei gerą valdymą laikantis Jungtinių Tautų Chartijos, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nustatymas, tikslai, taikymo sritis ir trukmė

1. Nustatoma pagal Europos taikos priemonę (ETP) finansuotina paramos priemonė (toliau – paramos priemonė), pagal kurią teikiamos paramos gavėjas yra Moldovos Respublika (toliau – paramos gavėjas).

2. Paramos priemonės tikslas – padėti stiprinti Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų pajėgumus siekiant didinti nacionalinį saugumą, stabilumą ir atsparumą gynybos sektoriuje, laikantis bendros Sąjungos politikos Moldovos Respublikos atžvilgiu. Remiantis ankstesne parama, suteikta pagal ETP, ši paramos priemonė leis Moldovos Respublikos ginkluotosioms pajėgoms padidinti veiklos efektyvumą, paspartinti Sąjungos standartų įvykdymą bei sąveikumą ir taip geriau apsaugoti civilius gyventojus krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais. Ji taip pat sustiprins Moldovos Respublikos pajėgumus, susijusius su jos dalyvavimu ES karinėse BSGP misijose ir operacijose.

3. Kad būtų pasiektas 2 dalyje išdėstytas tikslas, paramos priemonės lėšomis finansuojamas toliau nurodytų rūšių mirtinai jėgai panaudoti neskirtos įrangos bei reikmenų tiekimas ir paslaugų teikimas, įskaitant pagal paramos priemonę remiamų Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų dalinių techninį mokymą:

a) stebėjimo iš oro įranga;

b) judumo ir transporto įranga;

c) logistikos įranga;

d) vadovavimo ir valdymo įranga;

e) kibernetinės gynybos įranga.

4. Paramos priemonės trukmė yra 36 mėnesiai nuo paramos priemonių administratoriaus, veikiančio kaip leidimą suteikiantis pareigūnas, ir šio sprendimo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų subjektų pirmos sutarties pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 32 straipsnio 2 dalies a punktą sudarymo dienos.

2 straipsnis

Finansinės nuostatos

1. Finansinė orientacinė suma, skirta su paramos priemone susijusioms išlaidoms padengti, yra 40 000 000 EUR.

([5]) 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99).

2. Visos išlaidos tvarkomos vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 ir pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis.

3 straipsnis

Susitarimai su paramos gavėju

1. Vyriausiasis įgaliotinis sudaro būtinus susitarimus su paramos gavėju, siekiant užtikrinti, kad paramos gavėjas laikytųsi šiuo sprendimu nustatytų reikalavimų ir sąlygų – tai yra paramos teikimo pagal paramos priemonę sąlyga.

2. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos, įpareigojančios paramos gavėją užtikrinti:

a) kad Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų daliniai laikytųsi atitinkamos tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės;

b) tinkamą ir veiksmingą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto naudojimą tais tikslais, kuriais jis buvo suteiktas;

c) pakankamą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto priežiūrą, siekiant užtikrinti to turto tinkamumą naudoti ir prieinamumą operacijoms per visą jo gyvavimo ciklą;

d) kad pasibaigus turto gyvavimo ciklui bet koks pagal paramos priemonę suteiktas turtas nebūtų prarastas arba be Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigto Priemonės komiteto sutikimo nebūtų perduotas kitiems asmenims ar subjektams nei nurodytieji tuose susitarimuose.

3. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos dėl paramos pagal paramos priemonę sustabdymo ir nutraukimo tuo atveju, jei nustatoma, kad paramos gavėjas pažeidė šias 2 dalyje nustatytas pareigas.

4 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis yra atsakingas už užtikrinimą, kad šis sprendimas būtų įgyvendinamas vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 bei pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis ir laikantis pagal ETP įgyvendinamoms paramos priemonėms būtinų priemonių ir kontrolės priemonių vertinimo ir nustatymo integruotos metodinės sistemos.

2. 1 straipsnio 3 dalyje nurodytą veiklą įgyvendina:

a) Estijos investicijų į gynybą centras, kiek tai susiję su 1 straipsnio 3 dalies a-d punktais, ir

b) E. valdymo akademija, kiek tai susiję su 1 straipsnio 3 dalies e punktu.

5 straipsnis

Stebėsena, kontrolė ir vertinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis stebi, kaip paramos gavėjas laikosi 3 straipsnyje nustatytų pareigų. Vykdant šią stebėseną užtikrinamas informuotumas apie pagal 3 straipsnį nustatytų pareigų pažeidimų aplinkybes bei riziką ir padedama užkirsti kelią tokiems pažeidimams, įskaitant tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kuriuos galėtų vykdyti pagal paramos priemonę remiami Moldovos Respublikos ginkluotųjų pajėgų daliniai.

2. Įrangos ir reikmenų kontrolė po išsiuntimo organizuojama kaip nurodyta toliau:

a) pristatymo patvirtinimas: pristatymo pažymėjimus pasirašo galutinių naudotojų pajėgos perduodant nuosavybę;

b) ataskaitų apie inventorių teikimas: paramos gavėjas kasmet pateikia nurodytų objektų inventorizacijos ataskaitą iki tol, kol Politinis ir saugumo komitetas (PSK) nebelaiko tai būtina;

c) patikrinimai vietoje: paramos gavėjas suteikia vyriausiajam įgaliotiniui galimybę paprašius atlikti kontrolę vietoje.

3. Baigus taikyti paramos priemonę, vyriausiasis įgaliotinis atlieka galutinį įvertinimą, ar paramos priemone prisidėta prie 1 straipsnio 2 dalyje nurodyto tikslo pasiekimo.

6 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Įgyvendinimo laikotarpiu vyriausiasis įgaliotinis kas šešis mėnesius teikia PSK paramos priemonės įgyvendinimo ataskaitas pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 63 straipsnį. Paramos priemonių administratorius reguliariai informuoja Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigtą Priemonės komitetą apie pajamų ir išlaidų vykdymą pagal to sprendimo 38 straipsnį, be kita ko, teikdamas informaciją apie dalyvaujančius tiekėjus ir subrangovus.

7 straipsnis

Sustabdymas ir nutraukimas

1. PSK gali nuspręsti visiškai arba iš dalies sustabdyti paramos priemonės įgyvendinimą pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 64 straipsnį.

2. Politinis ir saugumo komitetas taip pat gali rekomenduoti Tarybai nutraukti paramos priemonę.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2023 m. gegužės 4 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. BORRELL FONTELLES